

N:o 60.

Ank. till Riksd. kansli den 24 april 1903, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om uppgörande af plan till förbättrade kommunikationer i en del af Norrland m. m.
(R. A.)

I en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 17) har herr *O. Björklund* hemställt, att Riksdagen ville besluta:

att i skrifvelse anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa allsidig undersökning och upprätta plan och kostnadsförslag för en järnväg från Sveg i Härjedalen genom det inre, västliga Norrland till någon lämplig punkt å bandelen Boden—Gellivare, i syfte att utgöra en skyddad militärväg för rikets nordligaste delar och en mäktig häfstång för Norrlands utveckling; äfvensom

att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag af 75,000 kronor.

Vidare har uti en inom samma kammare af herr *A. Bergström* väckt motion (n:o 20) föreslagits, att Riksdagen måtte ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett förslagsanslag af 200,000 kronor, att användas för uppgörande af en plan till Norrlands mellan tvärbanorna förseende med kommunikationer, lämpade för därvarande förhållanden och behof, närmare antydda i motiveringen till förslaget.

Hr Björklund har i sin motion erinrat, att särskilda förslag af väsentligen samma innehåll som det nu af honom väckta förevoro till behandling vid 1900 års riksdag och därvid i enlighet med statsutskottets hemställan afslogos af båda kamrarna. Då utskottet i sitt då afgifna utlåtande i detta ämne anfört, bland annat, att staten vid nämnda tidpunkt hade betydande järnvägsbyggnader att fullborda, har motionären, vid det förhållande att dessa järnvägsbyggnader numera blifvit afslutade

eller inom den närmaste framtiden komme att blifva det, förklarar sig anse tiden vara inne att åter upptaga frågan om en inlandsbana genom Norrland; och har motionären härvid erinrat, hurusom Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Jämtlands län i slutet af nästlidna år hos Kungl. Maj:t gjort framställning om att Kungl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra hemställan om anläggning på statsverkets bekostnad af en järnväg från Sveg till den jämtländska tvärbanan och vidare norrut mot Ströms vattudal, för att sedermera kunna fortsättas till lämplig punkt på Gellivarebanan. I fråga om banans sträckning genom Jämtlands län hade emellertid, upplyser motionären, olika meningar uttalats, i det att Kungl. Maj:ts befallningshafvande förordat, att järnvägen skulle framdragas öster om Storsjön, hvaremot en icke ringa del af befolkningen i orten ansåge banans sträckning väster om nämnda sjö vara till större fördel. Då det syntes motionären vara af stor vikt, att en allsidig och noggrann utredning företoges för att få utrönt, genom hvilka orter banan skulle dragas för att bäst motsvara sitt ändamål såväl i strategiskt afseende som ur synpunkten af landets framtida utveckling, har han funnit anledning framställa sitt ofvan omförmälda förslag.

Riksdagen har hittills på, som det synes utskottet, fullt giltiga skäl funnit sig icke böra på förslag af enskild motionär anvisa medel för undersökning af ifrågasatta nya statsbanors sträckning. Ett sådant beslut af Riksdagen, som kan synas innebära ett uttalande till förmån för anläggning af en ny statsbana, bör nämligen grundas på en fullständig utredning rörande behovet och lämpligheten af den ifrågasatta anläggningens utförande för statens räkning, en utredning, som icke läter kunna åstadkommas annat än genom Kungl. Maj:ts försorg. Af denna anledning anser sig utskottet icke böra förorda bifall till herr Björklunds omförmälda motion.

Hvad angår herr Bergströms förevarande motion, åsyftas med densamma, att — i samband med upprättande af plan för en normalspårig järnvägsförbindelse mellan våra två nordligaste tvärbanor — plan skulle genom statens försorg utarbetas för anläggning af sekundära transportleder, afsedda att hopsamla och tillföra hufvudbanan skogsprodukter m. m. från skilda delar af det inre Norrland.

Denna motion står uppenbart i mycket nära sammanhang med det af herr Björklund framställda förslaget om undersökning för anläggning af en längdbana genom inre Norrland, i det att de sekundära kommunikationslederna blifvit ifrågasatta endast under förutsättning, att en sådan inre längdbana komme till stånd. I följd häraf kan utskottet,

som, enligt hvad ofvan nämnts, funnit sig böra afstyrka herr Björklunds omförmälda motion, ej heller förorda det af herr Bergström framställda förslaget.

Utskottet hemställer alltså:

a) att herr Björklunds ifrågavarande motion icke må vinna Riksdagens bifall; och

b) att Riksdagen ej heller må bifalla herr Bergströms ofvan omförmälda motion.

Stockholm den 24 april 1903.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
